

Donderdag 22 april 1915 – ochtendeditie

Parijs, 21 april. Belgische vliegers hebben het arsenaal te Brugge en het vliegveld van Lissewege bestookt.

Parijs, 21 april. Avondcommuniqué:

De Engelsen hebben een aanval op de door hen bij Zwarteleen veroverde loopgraven afgeslagen. De verliezen der Duitsers op dit punt bedragen sedert de 17e drie- tot vierduizend man.

België's onzijdigheid – Van Duitse zijde.

Berlijn, 21 april. De Norddeutsche Allgemeine Zeitung schrijft:

Volgens berichten in de bladen beweert de New York World op grond van een aan de Belgische koning toegeschreven uitlating dat deze zelf aan de Duitse militaire attaché te Brussel mededeling heeft laten doen van de bekende besprekingen tussen generaal Ducarne en overste Barnardiston in het jaar 1906. Op grond van officiële mededelingen kunnen wij hier tegenover vaststellen dat aan geen enkel Duits militair attaché die sedert 1905 te Brussel werkzaam is geweest, een dergelijke mededeling is gedaan.

België.

Berlijn, 21 april. Uit Brussel aan de Vossische Zeitung: Het Amerikaanse steuncomité begint thans in opdracht van het syndicaat der Belgische bierbrouwers, met de invoer van grondstoffen die voor de bierbrouwerij nodig zijn.

De Duitse gouverneur-generaal in België heeft, naar het Handelsblad van Antwerpen bericht, het vroeger bestuurscomité van het Belgische Rode Kruis ontbonden en het beheer ervan opgedragen aan graaf von Hatzfeld.

Tot deze ontbinding werd besloten, nadat de comités naar aanleiding van het verzoek van de gouverneur-generaal hadden geweigerd doelmatig deel te nemen aan de liefdadigheidswerken, die thans dringend hulp behoeven.

Ieder die het welzijn van zijn lijdende medemensen waarlijk ter harte neemt – zo luidt een officieus bericht dienaangaande van Duitse zijde – moet inzien, dat het Rode Kruis zich in deze ernstige tijden niet mag beperken tot het verplegen van gekwetsten, of tot het nemen van voorzorgen voor verminkten, of tot andere werkzaamheden van bijzondere aard.

Als hoofdinstelling van weldadigheid moet het Rode Kruis het veeleer als zijn plicht aanzien, al het leed te helpen verzachten, dat de oorlog onder de volkeren heeft gebracht.

De gouverneur-generaal streefde er naar, dat doel volgens een eensgezind plan te bereiken. Daarom droeg hij een deskundige de zorg op, naar aanleiding van de ervaringen der conferenties van het Rode Kruis, vooral dat te Wenen, St. Petersburg en Londen, het grootst mogelijk voordeel te halen in het welzijn van het Belgische volk. Het nieuw middenbeheer zal, in samenwerking met de provinciale weldadigheidsinstelling, dit grootse plan weten te verwezenlijken.

Onze correspondent schrijft uit Brussel op 20 dezer:

Bij aanplakking is heden bekend gemaakt dat van morgen af het wielrijden in geheel België verboden is, en zulks met intrekking van de op 1 maart in werking getreden vergunning.

Personen, die om bijzondere redenen verplicht zijn een geregeld gebruik van dit vervoermiddel te maken, kunnen een aanvraag indienen om daartoe bevoegdheid te krijgen.

De verbodsbepaling is genomen wegens voorgekomen misbruiken, zonder dat nader gezegd wordt waarin deze bestonden.

Men seint van de Belgische grens aan het Huisgezin:

Dinsdagavond omstreeks 9 uur trachtte een viertal briefsmokkelaars de versterkte stelling nabij Belgisch Putte te passeren. Een hunner trapte op een contactmijn die ontplofte. De man werd letterlijk in stukken gescheurd. Zijn vrouw, die er ook bij was, viel in onmacht en werd gevangen genomen.

De twee anderen wisten te ontsnappen.

De revolvers, met welke de politieagenten te Brussel gewapend waren om hun nachtdienst te doen, zijn hun volgens de Belgische bladen ontnomen.

Die wapens worden nu neergelegd in de politieposten der verschillende wijken, waar de commissarissen ze 's avonds moeten overhandigen alleen aan de agenten, die nachtdienst hebben in gevaarlijke en verdachte wijken.

En zij moeten 's morgens weer worden teruggegeven.

Volgens ontvangen officiële berichten wordt de arbeid in de steengroeven in Henegouwen langzamerhand hervat, meldt het Vlaamsche Nieuws.

Het porfier uit Lessen had veel aftrek in Duitsland en Nederland, en bijzonder in Essen, waar de kamer van koophandel van oordeel was dat deze steen ten minste dezelfde waarde had als het Zweedse graniet. Men is dus begonnen met in de bekende steengroeven te werken.

Er zijn ook enige bestellingen van graniet voor het maken en herstellen der wegen, welke de Duitse administratie tracht te bespoedigen door het verlenen van toelagen aan de gemeenten, welke bijzonder door de gebeurtenissen te lijden hebben gehad. Het aantal werklieden die te Lessen bezigheid vinden, neemt dagelijks toe; zoals men weet, wonnen aldaar voor de oorlog 7000 werklieden hun brood.

De steengroeven te Zoningen hebben eveneens een groot aantal van hun vroegere arbeiders terug aan het werk kunnen zetten; dit aantal bedroeg in juli 1914 drieduizend man. Er zijn belangrijke herstellingen uit Nederland ingekomen, en van de Duitse overheid werd bekomen dat de uitvoer naar dat land zoveel mogelijk zal vergemakkelijkt worden.

Antwerpse kiekjes.

19 april.

Een zomerse hemel, zilverig blauw en zondoorglansd, breidt zich over de stad, zo wonder vol, dat wie hem rustig van uit zijn kamer aanschouwt, niet geloven kan, dat de wijde wereld nu vol is, overal, van ach en wee, van oorlogsgebulder, van tijgerachtige haat en nijd...

Zinnebeeld van vredig berusten; in onze kalme buurt zitten de naaistertjes aan de ramen of voor hun deur op stoelen, bezig, al pratend, aan het verstellen van goudgele, papegaaigroene of vuurrode bloezen. Uit een klein cafeetje, dat geen al te stevige faam van zedelijkheid geniet, komt perelen het tamme gefrazel, het schelle getinkel en getierelier van een brave kanarie. Hoe ver zijn we van de IJzer! ...

Een meid komt lachend buiten; ze heft een populair deuntje aan: *Sous les ponts de Paris*, met Vlaamse woorden. Het is een walsmaat, slepend, strelend, verleidend, een kokette meloep.

Het is in de straat een stemming van stille voorjaarsblijheid en ongestoorde rust.

Tot, opeens, woedende kreten gieren: de deur van het cafeetje vliegt open, twee manskerels, hoedeloos, storten buiten, hebben elkaar bij de lurven. Ze stompen met overtuiging elkaars neuzen te pletter en scheuren elkaars vesten stuk. Uit alle hoeken en kanten borrelt de stroom van belangstellenden, ons vredig straatje is opeens een helse steeg geworden, waar de furies zijn in losgebroken. Men ontwaart in de hoop een klomp lichamen waar, af en toe, als van inktvissen, benen en armen uit woelen: de twee worstelaars vertonen driftkoppen met woeste ogen, die krankzinnig schelen; de haren erop bij klissen verward: dat hotst en botst maar opeen, met brute woede, onder het briesend joelen van toegesnelde buurvrouwen en lamme kerels, terwijl kwajongens en meisjes het uitgieren ...

Eindelijk gebeurt er wat te Antwerpen ...

Aan de drempel van het cafeetje verschijnt de Carmencita, het venusdier, met de plekkende haren en het lage voorhoofd, vuist in de heup; angstig en toch niet zonder enige voldoening loert zij het treurspelletje na, dat zij met haar lonken verwekte.

Daar klinkt een kreet: "der is den Deuts!"

De bende stuift uit elkaar, de klomp smelt, de armen en benen kruipen weer vast aan de rechtmatige eigenaars, de petten worden inderhaast opgescharreld: op een zucht is alles weggewasemd, de straat is leeg, totaal leeggelopen.

Harder dan ooit galmt uit de open deur van het cafeetje, de blikken tierelier van de kanarie. Een papegaai moppert een stomme kwinkslag.

Boven de stad schijnt, zonniger dan ooit, de zon ...

Vrede heerst weer te Antwerpen.

Donderdag 22 april 1915 – avondeditie

Verkeer met België.

Uit Maastricht meldt men ons:

Sedert vandaag mogen er weer reizigers uit ons land naar België, maar uit België mag niemand nog naar Nederland reizen.

Het reizigers- en goederenverkeer van de stoomtram is heropend.

Belgische vluchtelingen.

Vanwege de regering is thans bepaald, dat de onbemiddelde vluchtelingen het vluchtoord Java te Roosendaal moeten verlaten om naar keuze overgebracht te worden naar Ede of Uden. Ook zij, die nog bij particulieren te Roosendaal vertoeven en enige ondersteuning genieten, moeten, willen zij deze blijven ontvangen, het in staat van beleg verklaarde gebied vóór 15 mei verlaten.

Londen, 22 april. Aan de Times is gisteren uit Noord-Frankrijk geseind:

Ofschoon het schitterend en zegevierend gevecht ten zuidoosten van Ieper, dat geëindigd is met de verovering van heuvel 60, van geringe

omvang was, vergeleken met de grote slag bij Neuve Chapelle, beloven de resultaten zelfs van nog verdere strekking en belangrijker te worden, want met heuvel 60 in onze macht, ligt de weg tot het toebrengen van een gevoelige slag aan de vijand voor ons open.

Heuvel 60 is een lage rug tussen Zillebeke en Klein Zillebeke, met zijn top bij Zwarteleen. Deze was rijkelijk van loopgraven voorzien en werd door infanterie bezet gehouden. Hij vormde een beschutting voor een grotere heuvel bij Zandpoeder, ongeveer 5 km meer oostelijk aan de weg tussen Ieper en Menen, waar de artilleriestelling van de vijand is. De heuvel van Zandpoeder is de hoogste heuvel in het district. Hij beheerst de gehele streek en vormt de sleutel van de stelling in Belgisch Vlaanderen.

Dit werd ingezien bij de gevechten, welke zich ontwikkeld hebben tot de slag van Ieper in oktober. Er werden vele en verwoede gevechten om het bezit van de heuvel bij Zandpoeder geleverd, want zij die er meester van waren, beheersten de toestand. De 31^e oktober viel hij in handen van de vijand en deze heeft er zich sedert gehandhaafd. Hij had er batterijen van zware kanonnen op geplaatst, die Ieper verwoest hebben en maandenlang is de opmars der Britse troepen van Ieper naar Menen en Rijsel vandaar belet. Nu is heuvel 60 in onze macht. Het scherm van loopgraven is veroverd. De gelederen van de vijand zijn doorbroken en teruggedreven. De heuvel van Zandpoeder is beroofd van zijn voornaamste bescherming en ligt nu gevaarlijk. Indien de vijand van Zandpoeder wordt verdreven, zal zijn linie over een aanzienlijke afstand in de richting van Menen worden teruggebogen.

Een daarop uitgeoefende druk kan zeer goed tot een doorbraak leiden, want hier hebben de Duitsers geen vooruitspringend front als bij La Bassée en St. Mihiel. Hier heeft men een binnenwaartse kromming met Zandpoeder in het midden.

De verovering van heuvel 60 is gevolgd op een lange periode van betrekkelijke rust in dit gedeelte van Vlaanderen. Gedurende de wintermaanden hebben onze soldaten moedig in de loopgraven gewerkt en gevochten, doch zij hebben weinig indruk op de vijand gemaakt, aangezien zij waren blootgesteld aan een vuur van granaten en granaatkartetsen, dat van Zandpoeder op hen neer regende, en aan de kogels van de scherpshutters, die op gunstig gelegen plaatsen van heuvel 60 waren geposteerd. Doch al die tijd zijn onze geniesoldaten aan de arbeid geweest. Meter na meter hebben zij hun gangen verder gebracht naar de loopgraven van de vijand op de heuvel en eindelijk werd een mijn geplaatst, die zondagavond ontplofte en de weg voor een aanval op de heuvel baande.

Ook de vijand was bezig zijn mijngangen te graven, doch onze geniesoldaten hebben hem overtroefd. Het scheelde echter niet veel, want mij is verteld, dat de vijand een half uur later een mijn onder onze loopgraven zou hebben laten springen.

De voorbereiding tot de aanval, de aanvoer van kanonnen en de versterking van de infanterie, was goed verborgen geweest. De stelregel: "men moet aanvallen bij het aanbreken van de dag", werd opgegeven en de vijand was blijkbaar geheel verrast. De mijn onder de heuvel liet men zaterdagavond ontploffen en onmiddellijk daarna regende het granaatkartetsen en granaten uit onze kanonnen in de loopgraven op de heuvel. Iemand, die bij de aanval tegenwoordig is geweest, vertelde mij, dat het gebulder van ons geschut oorverdovend was. Toen sprong onze infanterie uit haar loopgraven om de eerste linie loopgraven op de heuvel te bestormen. Deze werden na geringe tegenstand genomen, zo groot was de uitwerking van de ontploffing en van ons artillerievuur geweest.

De tweede linie werd nog door een talrijke vijandelijke macht bezet gehouden en de vijand, verrast en zeer onder de indruk, vocht hardnekkig, doch het elan, de moed en de vastberadenheid van onze manschappen waren onweerstaanbaar en de gehele heuvel was spoedig in ons bezit.

Toen de duisternis inviel werden nieuwe troepen in de veroverde loopgraven gebracht en gedurende de nacht zijn krachtige pogingen in het werk gesteld om de beschadigde loopgraven te herstellen en ze in staat van verdediging te brengen. Het was echter een vreselijke beproeving voor onze manschappen. De vijand had de heuvel binnen schootsafstand en de gehele nacht door regende het granaten en granaatkartetsen, met treffende uitwerking. Toen de dag aanbrak, kregen zij nog geen rust, want de Duitsers ondernamen hun eerste tegenaanval. Dichte gelederen van de in het veldgrijs geklede troepen zwermden over de vlakte en werden gedecimeerd door ons granaatkartetsvuur en door ons mitrailleur- en geweervuur neergemaaid. Zij vormden zich opnieuw en zetten hun voorwaartse beweging dan met verwoede moed voort. Meer dan eens bereikten zij onze loopgraven aan de voet van de heuvel en dan was de bajonet nodig bij het geweer- en mitrailleurvuur om hen daaruit te houden.

Weer en nog eens weer werd de aanval herhaald. De strijd woedde hevig gedurende de gehele dag, doch toen de avond kwam, hadden de moed en de voortreffelijke gevechtseigenschappen van onze mannen de overhand gehouden.

De vijand trok af, hopen doden en gewonden voor onze linie achterlatend. Ook onze verliezen waren zwaar, doch niet zo ernstig als wel is verondersteld. Men zegde mij, dat bevelen waren gegeven naar de hospitaalbasis, om zich op een buitengewoon groot aantal gewonden voor te bereiden, doch later hoorde ik, dat de uit dien

hoofde getroffen voorbereidingen voor een groot deel onnodig waren gebleken.

De oorlogstoestand.

De berichten van heden bevatten nog geen aanwijzingen van een spoedig einde van de nieuwe periode van afwachten. Wat zij melden verandert de toestand niet en we kunnen dus kort zijn.

Opmerking verdient dat de officiële berichten van de bondgenoten der entente in het westen bijna uitsluitend melding maken van plaatselijke aanvallen der Duitsers, onder andere van de hevige tegenaanvallen op de onlangs door de Engelsen ingenomen heuvel 60 bij Zwarteleen ten zuidoosten van Ieper. Dus blijven de bondgenoten erbij, dat die heuvel niet op de 19^e door de Duitsers is hernomen, zoals dezen hebben gemeld.

Driegrachten.

Noord-Frankrijk, 13/04/1915.

Vandaag ontmoette ik een Belgisch officier, een kapitein die bij Driegrachten zwaar gewond werd, een maand geleden. Wat hij mij over de moeilijke strijd aan de IJzer vertelde, kwam mij zo kenschetsend voor, dat ik zijn relaas hier weergeef, te meer nu het actualiteit bezit, daar Driegrachten in de afgelopen week veel genoemd is.

Reeds de gehele winter is er bij Driegrachten zonder ontferming gevochten, doch alleen nu het toeval heeft gewild, dat de plek – een vlek is het niet eens te noemen – in een Duits communiqué werd genoemd op een wijze, die het Belgisch legerbestuur tot tegenspraak noopte, is de aandacht op het op de kaart vermoedelijk onvindbare plekje gevestigd.

Driegrachten ligt ongeveer 5 km oostelijk van Loo en is niet veel meer dan een laag gebied tussen IJzer, Ieperlee en het kanaal dat Ieper met Diksmuide verbindt. Het is de plek waar drie beekjes (slootjes volgens de kapitein) samenstromen, om even later in de IJzer te vloeien, nog voordat die rivier de kanalisatie bereikt. Het land is er zeer vlak en ligt gemiddeld niet hoger dan 6 meter boven de zeespiegel. Vandaar dat het geheel behoort tot het inundatiegebied van de IJzer. Nu moet ge u het terrein aldus voorstellen – zegde mijn zegsman – een vlakke gedeeltelijk ondergelopen land, dat er drassig en moerassig uitziet en dat zich uitstrekt tot aan een binnenweg. Aan die binnenweg een drietal reeds sinds geruime tijd ineen gebombardeerde huizen. Verder een brug als men het kanaal bereikt en dicht bij die brug een boerderij met estaminet, bekend als “la maison du Passeur”.

Zolang reeds de belegering aan de IJzer duurt, hebben deze gebouwen tot doelwit der vijandelijke artillerie gediend. Zelfs de gehuchten en dorpen kilometers ver zuidelijker gelegen, als Reninge en Noordschote, zijn niet veel meer dan ruïnen. Want zoveel de communiqués der laatste dagen het aangeven, is het steeds geweest: artillerievuur elke dag, en vaak zelfs in de nacht.

Nu zijn de Belgische voorposten, als overal in het inundatiegebied, zover mogelijk vooruit gedrongen ook bij Driegrachten en bevinden zich daar een groot eind weegs in het drassig gebied. Tot bij het kanaal.

Zij benutten elk droog plekje en natuurlijk ook een weg, die gewoonlijk iets hoger ligt dan het omringende land. Achter dit moeilijke terrein strekt zich de eigenlijke IJzerinundatie uit, tegenover Driegrachten, een volle, wellicht anderhalve kilometer breed.

Oostelijk ligt het glooiend gebied, dat zo snel klimt, dat even achter Merkem reeds het uitgestrekte bos van Houthulst aanvangt, dat 20 tot 30 meter boven zeepeil ligt.

Het aanhoudend artillerievuur over de IJzervlakte heeft de grond op alle droge plekken als opgespoten. En op de dag kan dan ook geen levend wezen zich aan de oppervlakte van het dodenmeer vertonen.

Op de lijn Woumen-Langemark, dus van uit het hoger gelegen gebied, loert de artillerie, wiens projectielen echter voor het overgrote deel in het water terecht komen en dan niet tot ontploffing geraken.

“Niettemin”, vertelde mij de commandant, “wisten wij telkens een eind weegs in het geïnnundeerde gebied te dringen, door over de modderbodem planken te leggen en ’s nachts, uitsluitend ’s nachts, kropen wij dan daarover voort naar de voorposten. Op die wijze bereikten wij de loopgraven in de weg zuidelijk van het kanaal en nog enkele andere plekjes, waar we ons wisten op te houden, en waarbij dan onze voornaamste schuilhoeken de kelders waren onder de tot ruïne geschoten huizen.

Het leek ons van belang dat de kleine brug over het kanaal behouden bleef en daarom hadden wij die met zakken zand beveiligd en versterkt. Ze was ons als een klein verdedigingswerk en we wilden haar tot elke prijs behouden.

De vijandelijke artillerie nam natuurlijk elke oneffenheid tot doel en zo had men het in het bijzonder voorzien op de brug, die tegenover “la maison du Passeur” lag. Elke middag werd zij opnieuw onder vuur genomen en werd ons werk beschadigd, doch ’s nachts kropen onze jongens uit hun schuilhoeken nader en werd er ijverig gewerkt, zodat de vijand de volgende dag een nieuwe schijf vond.

Zelfs in sommige loopgraven kon men zich overdag niet ophouden en als wij noodzakelijk met elkaar verbinding moesten zoeken of een andere loopgraaf moesten bereiken of een andere post, dan ging dat steeds voort kruipend over de grond, zo plat ter aarde als maar enigszins mogelijk. Zo kroop men vaak 100, zelfs 200 meter ver door het slijk.

Mijn zegsman gaf vervolgens met tal van typerende staaltjes het voorpostenleven aan de IJzer weer, tot hij mij het verhaal deed van zijn verwonding. “Een nacht hadden wij tot een eind in de ochtend gewerkt en ik had al tot de onderofficier gezegd; “Ik ben bang dat we gezien zijn!” Inderdaad bleken wij ontdekt, want zeer vroeg ving reeds een kanonvuur aan, dat zo hevig was, dat onze loopgraaf werd open gewoeld. We hielden stand. Doch toen het vuren wat verminderde en de posten van sommige kuilen een goed heenkomen hadden gezocht in andere loopgraven, wilde ik hen weer terugvoeren naar de voorste stelling. Met de onderofficier ging ik hen ophalen en nog tijdens het vuren waren de posten weer bezet. Evenwel werd na enige uren het vuren zo nauwkeurig, dat het onmogelijk bleek zich in de positie op te houden. We besloten terug te kruipen naar dekkingswerken, die meer beschutting boden.

Plotseling voelde de commandant een duw op het hoofd en gelijktijdig lichtte het voor zijn ogen als bij een hevig onweer. Overigens geen andere gewaarwording dan die van zoveel dagen reeds: het uiteenspatten van de granaten in het rond. Men kroop verder en beproefde op die wijze een kelder te bereiken. Langzamerhand bemerkte de kapitein dat zijn gelaat met bloed bedekt werd. Ook was de rechtermouw van zijn mantel op sommige plaatsen geheel ontrafeld. Toen men op de beschuttende plek was aangekomen, gaf hij nog enige bevelen en verloor langzamerhand het bewustzijn.

Eerst veel later, in het hospitaal, vernam hij dat hij door twee granaatscherven ernstig was gewond. Een van die scherven verblijft nog in de schedelpan, boven de rechterslaap, de andere werd juist achter de kruin uit het achterhoofd verwijderd.

Mij en passant de verwondingen tonend, vervolgde de kapitein: “Maar ’s nachts waren de voorste posten natuurlijk weer betrokken”.

Wat er nu met de paasdagen is gebeurd, beschouw ik als iets gelijksoortigs. De Duitsers hebben natuurlijk gezorgd voor een intensieve voorbereiding van de grond en hebben door een lang aanhoudend artillerievuur – van een gehele namiddag – de eerste loopgraven omgewoeld, zodat onze voorposten machteloos werden.

Daarop zijn ’s nachts de Duitsers over de weg voort gedrongen tot voor of over de brug, vermoedelijk tot voor la maison du Passeur en hebben daar stelling genomen. Vermoedelijk met een 150 tot 300 man, voorzien van drie mitrailleurs.

’s Nachts hebben onze posten natuurlijk versterking gekregen en de tweede paasdag gaf reeds onmiddellijk de ontknoping.

Men kan zich niet voorstellen welke ontketening van moed en kracht plaats heeft bij die episodes, van kleine afmeting weliswaar, maar waarbij het handgemeen onvermijdelijk is en het behoud van een stelling van het standhouden afhankelijk is. Men kan er dan ook op rekenen, dat de botsing ongemeen fel was. De Belgen wisten de weg te zuiveren en ook de Duitsers voor de brug te verjagen. Zij overschreden het kanaal en hadden voor de duisternis viel niet alleen een mitrailleur en veel kisten patronen veroverd, doch ook het terrein aan de zuidkant van het kanaal volkomen van Duitsers bevrijd.

De volgende dag werd het terrein om de 's nachts ingenomen nieuwe stelling veilig gemaakt, zodat de poging der Duitsers volkomen mislukte. Aanvankelijk bleef de artillerie voortrazen, doch in de laatste dagen verdeelt zij haar projectielen weer over het gehele gebied van Nieuwpoort tot Ieper.

Het is een wapenfeit, dat natuurlijk zijn betekenis heeft, doch dat equivalent is aan de talloze schermutselingen, die bijna onafgebroken in Vlaanderen plaats grijpen en wiens karakter niet precies overeen komt met bericht als zou "Driegrachten geheel zijn platgeschoten" of waarbij men het aantal der Duitse verliezen nauwkeurig op 600 weet te schatten. De grote betekenis van gevechten als de ontmoeting bij Driegrachten zit voornamelijk in het feit, dat bij het welslagen van de vijandelijke onderneming de mogelijkheid was ingeleid tot een grote botsing met uiteraard wisselvallige kansen.

En nu gaat u zeker in een van de lieve kustplaatsen wat aansterken – vroeg ik de commandant, die gisteren het hospitaal had verlaten (gelukkig, zegde hij, want ik verveelde mij daar afschuwelijk).

"Rusten? Neen, dat niet. Wij kennen maar twee dingen: we liggen gewond in het hospitaal of we zijn aan het front. Daar hoop ik morgen weer te komen!"

Van een collega van de officier vernam ik de eervolle vermelding bij dagorder van mijn commandant en een dozijn van de dapperen van zijn veldpost. Eervolle vermelding, die inmiddels is gevolgd door de Leopoldsorte.

De Belgische balie en het Duitse bestuur in België.

Een groot aantal in Nederland verblijvende Belgische advocaten heeft in een te 's Gravenhage gehouden vergadering met algemene

stemmen een motie aangenomen, waarin de thans in Nederland vertoevende leden van de Belgische balie ondermeer zeggen, dat zij zich zonder enig voorbehoud aansluiten bij het protest van mr. Theodor, deken van de Orde der Brusselse advocaten, alsmede van de Belgische balie tegen de inbreuk door de Duitse autoriteiten gemaakt op de beginselen, die de grondslag vormen van de rechterlijke instellingen in België.

Deze motie is aangenomen naar aanleiding van bekende incidenten, die onlangs te Brussel voorgekomen zijn:

Op 3 februari verscheen er een Duits besluit, waarbij, zoals men weet, aan de Belgische rechtbanken ontzegd werd de behandeling van processen inzake de door de gemeenten krachtens het decreet van 10 vendémiare, an IV aan particulieren toe te kennen vergoedingen, indien deze het slachtoffer waren geweest van beroving en plundering door inwoners van de gemeente en op het grondgebied der gemeente gepleegd. Deze bevoegdheid werd bij hetzelfde decreet overgedragen op bij uitzondering in het bezette gebied ingestelde rechtbanken, die nagenoeg uitsluitend Duitse rechtbanken zijn. Bij een nieuw besluit van de Duitse regering werden op 10 februari nieuwe uitzonderingsrechtbanken ingesteld met het oog op de geschillen tussen huurders en verhuurders.

Deze beide decreten die naar de opvatting der Belgische advocaten afbreuk doen aan de organisatie der rechterlijke macht, de bevoegdheid der jurisdicties, de voorrechten der balie, de Belgische grondwet en de Haagse Conventies, gaven de deken der Brusselse balie en de leden van de tuchtraad van advocaten aanleiding, om verzet aan te tekenen bij de heren von Bissing en von Sandt bij brieven van 17 februari en 23 februari.

Op 18 maart jl. heeft de deken van de Brusselse balie een pleidooi gehouden, waarin hij de juridische redenen deed gelden, die naar zijn overtuiging ertoe moesten leiden dat de beide gewraakte decreten noodzakelijkerwijze ingetrokken worden.

De leden van de Belgische balie hebben zich aan de zijde van hun leider geschaard en met hun collega's in het bezette gebied verklaren de in Nederland vertoevende Belgische advocaten zich solidair.